

Alver kommune
Postboks 4
5906 FREKHAUG

Dato	08.01.2023
Vår referanse	2022/94980-4
Dykkar referanse	21/5251 - 22/85922
Sakshandsamar	Berit Vik
E-post	Berit.Vik@vlfk.no
Telefon	41321036

Kulturmiljøfagleg innspel - varsel om oppstart av planarbeid og høyring - framlegg til planprogram - Kulturmiljøplan - Alver kommune

I brev frå Alver kommune, datert 11.11.22, blei varsel om oppstart av planarbeid og høyring av framlegg til planprogram for temaplan for kulturmiljø 2023-2028 lagt ut på høyring og offentleg ettersyn. Dette i tråd med vedtak i utval for oppvekst, kunnskap og kultur 08.11.22. Vestland fylkeskommune, ved seksjon for kulturarv, har vurdert saka som regional kulturmiljømynde.

Bakgrunnen for planarbeidet er at Alver kommune ikkje har nokon gjeldande kulturmiljøplan, med unntak av tidlegare Radøy kommune (2017). Lindås kommune hadde ein kulturminneplan som gjaldt for perioden 2011-2021. Meland kommune gjennomførte i perioden 2015-19 ei omfattande kartlegging av kulturminna i kommunen, men har ikkje ferdigstilt ein plan. Kulturmiljøplanen for Alver kommune er forankra i planstrategien for Alver kommune 2021-23. Planen skal ha status som temaplan, men for å sikre at flest mogleg får høve til å kome med innspel i planprosessen, er det bestemt at planarbeidet skal følgje prosesskrava i plan og bygningslova. Dette er positivt.

Planprogrammet gir ein ryddig presentasjon av føremålet med planen, føringar for planarbeidet, tema og avgrensing av innhald, planprosess, medverknad og framdrift. Føremålet med kulturmiljøplanen er «å styrka kulturminnevernet i kommunen, og sikra og gjera kjende dei viktigaste kulturminneverdiane.» Planen avgrensast til faste, fysiske kulturminne og kulturmiljø, i tillegg samlingar, og skal omfatte heile kommunen og alle tidsepokar. Då også kulturminne frå nær fortid som bør registrerast og eventuelt vernast. Immaterielle kulturminne vert omhandla i kommunedelplan for kultur, idrett og friluftsliv. Dette er etter vårt syn gode tilnærmingar. Det same gjeld strukturen på sjølve planen. Når det gjeld temainndelinga så bør ordet gardsbruk synleggjerast saman med jordbruket. Det kan vere at det også kan ha noko føre seg å ha ein temakategori for kulturlandskap samt ein temakategori for andre kulturmiljø, der sistnemnte tek opp i seg kulturmiljø som ikkje passar innunder dei andre temakategoriane.

Det er svært positivt at arbeidet med ein kulturmiljøplan for Alver kommune no er igangsett. Det blir i planprogrammet vist til at planarbeidet må samordnast med KPA og kommunedelplan for kultur, idrett og friluftsliv som er under arbeid. Vi viser til vårt fråsegn i samband med oppstart av KPA, datert 02.09.22, der vi påpeikte at vi lenge har oppmoda om at kulturminne og kulturmiljø i Alver kommune blir registrert og verddivurdert i ein kulturmiljøplan. Vi presiserte også følgjande: «Vestland fylkeskommune ber om at ein prioriterer å bruke tilstrekkeleg med ressursar til dette viktige og krevjande arbeidet. Vi vil understreke at kulturmiljøplanen bør ferdigstillast før KPA, då den legg viktige premisser for arealføringane. Målet om høyring og offentleg ettersyn av KPA i juni 2023 er etter vårt syn ikkje realistisk, og støttar ikkje opp under ein prosess med kunnskapsinnhenting og grundige vurderingar.»

Det ideelle hadde vore at ein ferdigstilt kulturmiljøplan låg til grunn før ferdigstilt KPA. Når løpet ikkje er lagt opp slik er det føremålstenleg at planarbeidet, slik det blir vist til i planprogrammet, vert delt i to fasar. Første fase går på å utarbeide forslag til omsynssoner for kulturmiljø H570 og føreseigner til

KPA, og andre fase går på ferdigstilling av ein kulturmiljøplan med tematisk del og handlingsplan. Vi vil igjen understreke at det må settast av nok tid og ressursar til kunnskapsinnhenting, dokumentasjon og vurdering av kulturminne og kulturmiljø. Grundige prosessar vil gje meir føreseielege rammer for alle partar, samt redusere ressursbruken og konfliktpotensialet i framtidige planprosessar. Alver kommune har i tillegg til eit stort tal automatisk freda kulturminne, fleire kulturminne frå nyare tid av høg verdi. Det er viktig å sørge for at omsynssone H570 blir utforma slik at sonen både kan ivareta samanhengar i kulturmiljøet, men og vere føremålstenleg i samfunnsutviklinga. I pressområde er det viktig at slike omsynssoner vert gjort operative både gjennom grenser og føresegner.

Seksjon for kulturarv i Vestland fylkeskommune har ingen vidare merknader på dette stadiet i planprosessen. Vi ynskjer lukke til i det vidare arbeidet, og er tilgjengelege for råd og vegleiing dersom dette er ynskjeleg.

Med helsing

Karoline Hareide Breivik
leiar
KFO - Arealplan (Førde)

Berit Vik
seniorrådgjevar
KFO - Arealplan (Førde)

Brevet er elektronisk godkjent og har difor inga handskriven underskrift